(8)

3 (Sem-2/CBCS) ECO HG/RC 1

(i) Explain the features of monopolistic competition with five examples from day-to-day life.

একাধিকাৰ প্ৰতিযোগী বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজাই দিয়া আৰু দৈনন্দিন জীৱনৰ পৰা পাঁচটা উদাহৰণ দিয়া।

(j) Explain the process of equilibrium in a competitive factor market.

এখন প্ৰতিযোগিতামূলক উপাদান বন্ধাৰত ভাৰসাম্যতাৰ পদ্ধতিটো বৃজ্ঞাই লিখা।

2022

ECONOMICS

Paper: ECO-HG/RC-2016

(Principles of Microeconomics—II)

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer any ten of the following as directed:

 $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) Identify the market in which AR is always equal to MR.
 বজাৰখন চিনাক্ত কৰা য'ত গড় বিক্ৰী আয় আৰু প্ৰান্তিক বিক্ৰী আয় সদায় সমান হয়।
- (b) What is a monopolistic market?
 একাধিকাৰ বজাৰ মানে কি ?
- (c) In which type of market are selling costs necessary?
 কোন ধৰণৰ বজাৰত বিক্ৰী মূল্য প্ৰয়োজন হয় ?

(d)	Demand curve is, in case of
	both monopoly and monopolistic
	competition. (Fill in the blanks)
	একচেটিয়া আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগী বজাৰত চাহিদা
	ৰেখা, হয়। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)
(e)	What is meant by product

- (e) What is meant by product differentiation?
 উৎপাদনৰ ভিন্নতা বুলিলে কি বজায় ?
- (f) In which market, firm has no control over the price of the product? কোনখন বজাৰত প্ৰতিস্থানৰ দামৰ ওপৰত কোনো প্ৰভাৱ নাথাকে?
- (g) MR is _____ AR under monopoly market (above/below).
 (Choose the correct answer)

একচেটিয়া বজাৰত MR ____ AR ৰেখাৰ (ওপৰত/তলত) থাকে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (h) Give the meaning of selling costs.বিক্ৰী মূল্যৰ অৰ্থ লিখা।
- (i) What is marginal product? প্ৰান্তিক উৎপাদন মানে কি?
- (j) Define Derived Demand.
 আহৰিত চাহিদাৰ সংজ্ঞা লিখা।

- (k) What is the meaning of oligopoly market?
 স্বন্ধ বিক্ৰেতাৰ বজাৰৰ অৰ্থ কি ?
- (l) State the meaning of market failure.
 বজাৰ বিফলতাৰ অৰ্থ ব্যক্ত কৰা।
- (m) What is the meaning of factor market? উপাদান বজাৰৰ অৰ্থ কি, লিখা।
- (n) What are Public Goods? ৰাজহুৱা সামগ্ৰী মানে কি?
- (o) Give the meaning of duopoly market.
 দ্বাধিকাৰ বজাৰৰ অৰ্থ লিখা।
- **2.** Answer any *five* of the following questions: $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্ৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) How does monopoly differ from monopolistic competition?
 একচেটিয়া আৰু একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?
- (b) When is price discrimination profitable? দৰ বিভেদীকৰণ লাভজনক কেতিয়া হয় ?
- (c) Mention two features of monopoly market.

 একচেটিয়া বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

22A/1105

(Turn Over)

- (d) Distinguish between personal distribution and functional distribution.
 ব্যক্তিগত বিতৰণ আৰু ক্রিয়াগত বা কার্যভিত্তিক বিতৰণৰ মাজত পার্থক্য দেখওবা।
- (e) In a competitive factor market, on what does the demand for a factor input depend?

 এখন প্রতিযোগিতামূলক উপাদান বজাৰত, এটা উপাদানৰ চাহিদা কিহৰ ওপৰত নির্ভৰ কৰে?
- (f) Give two features of Public Goods.
 ৰাজহুৱা সামগ্ৰীৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (g) Give two examples of negative externality.
 খণাত্মক বাহ্যিকতাৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।
- (h) What is meant by Asymmetric information?
 অসমমিত সূচনা বুলিলে কি বুজায়?
- 3. Answer any four questions from the following : 5×4=20 তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্ৰৰ উত্তৰ লিখা :
 - (a) What are the differences between perfectly competitive market and imperfectly competitive market?
 পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ আৰু অপূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য কি ?

- (b) Define Average Revenue and Marginal Revenue. Draw the AR and MR curves under perfect competition and monopoly market.
 গড় বিক্ৰী আয় আৰু প্রান্তিক বিক্ৰী আয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 পূর্ণ-প্রতিযোগিতামূলক বজাৰ আৰু একচেটিয়া বজাৰত এই বেখাৰ আকাৰ কেনেকুৱা আঁকি দেখুওৱা।
- c) State five characteristics of perfectly competitive market. Explain briefly.
 পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য ব্যক্ত কৰা।
 চমুকৈ বুজাই দিয়া।
- (d) Write a short note on oligopoly market.
 স্বল্প বিক্রেতাৰ বজাৰ ব্যবস্থাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা
 লিখা।
- (e) Define natural monopoly and give examples with two characteristics.

প্ৰাকৃতিক একচেটিয়া বজাৰৰ সংজ্ঞা লিখা আৰু উদাহৰণ দিয়া আৰু লগতে দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) What is a factor market and how does it differ from a product market?
উপাদান বজাৰ কি আৰু ই সামগ্ৰী বজাৰতকৈ কেনেকৈ ভিন্ন?

- (g) What are the conditions under which efficiency of perfect competition can be achieved? কি চৰ্তত পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত দক্ষতা আহৰণ কৰিব পাৰি?
- (h) Give the relation between public goods and market failure.
 ৰাজহুৱা সাম্প্ৰী আৰু বজাৰ বিফলতাৰ মাজত সম্বন্ধ কি?
- **4.** Answer any *four* of the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা:

- (a) What is monopoly market? Distinguish between perfectly competitive market and monopoly market. 2+8=10 একচেটিয়া বজাৰ মানে কি? পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক আৰু একচেটিয়া বজাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (b) Discuss the short-run equilibrium of a firm under monopolistic competition. একাধিকাৰ প্রতিযোগী বজাৰত ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানৰ হ্রস্ককালীন ভাৰসায়্য অৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (c) Explain with a diagram how long-run price is determined under perfectly competitive market.
 পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত দীৰ্ঘকালীন দৰ কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

22A/1105

22A/11**05**

- (d) How can monopoly power be controlled? Discuss the social cost of monopoly.

 একচেটিয়া শক্তি কেনেকৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায়?

 একচেটিয়া বজাৰৰ সামাজিক ব্যয়ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (e) How is price determined under monopoly market? Discuss with a diagram. একচেটিয়া বজাৰত কেনেকৈ দৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়? চিত্ৰৰ সহায়ত আলোচনা কৰা।
- (f) Analyze the sources of market failure that may arise in an economy. এখন অৰ্থনীতিত উদ্ভৱ হ'ব পৰা বজাৰ বিফলতাৰ উৎসসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।
- (a) Write short notes on:
 - (i) Non-Rivalry
 - (ii) Commons problem চমু টোকা লিখা :
 - (i) অপ্রতিদ্বন্দ্বিতা
 - (ii) উমৈহতীয়া সমস্যা
 - n) How is demand for a factor input in a competitive factor market determined? এখন প্রতিযোগিতামূলক উপাদান বজাবত এটা উপাদানৰ চাহিদা কেনেকৈ নির্ধাবণ কবা হয়?